

Sygn. akt

III AUa 380/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **19 marca 2015 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Mirosław Szwagierczak
	Sędziowie:	SSA Janina Czyż (spr.) SSA Ewa Madera
	Protokolant	st.sekr.sądowy Anna Budzińska

po rozpoznaniu w dniu **19 marca 2015 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **A. S. i R. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w J.**

o podleganie dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu

na skutek apelacji pozwanego organu rentowego

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **25 lutego 2014 r.** sygn. akt **IV U 2062/13**

I. **o d d a l a** apelację,

II. **z a s ą d z a** od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J. na rzecz wnioskodawców **A. S. i R. S.** kwotę po 120 zł (słownie: sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt III AUa 380/14

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 3 lipca 2013 r. nr 133 oraz 134 Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. na podstawie art. 83 ust. 1 pkt. 2 i 3 w związku z art. 11 ust. 2, art. 14 ust. 1, 1a, i 2 pkt. 2 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, stwierdził że wnioskodawcy nie podlegają dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w okresie od 1 listopada 2012r. do 28 lutego 2013 r. oraz od 1 kwietnia 2013 r. do 31 maja 2013 r.

W odwołaniu od powyższych decyzji wnioskodawcy domagali się ich zmiany bądź ich uchylenia, zarzucając naruszenie: art. 14 ust. 2 pkt. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie w przedmiotowej sprawie, a także art. 18 ust. 10 i ust. 9 ustawy systemowej, poprzez jego błędną wykładnię i niezastosowanie w przedmiotowej sprawie oraz art. 6 ust. 1 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie.

Odpowiadając na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wskazując że wnioskodawczyni już kilkakrotnie opóźniała się w zapłacie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe. Wnioskodawczyni otrzymała zgodę na opłacenie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe po terminie za miesiące: 1/2000, 2/2000, 1/2003, 6/2005, 8/2010i za miesiąc 4/2011. Pismem z dnia 22 stycznia 2013 r. ZUS poinformował wnioskodawczynię o braku zgody na opłacenie składek na dobrowolne ubezpieczenie po terminie, ponieważ już kilkakrotnie korzystała z takiej możliwości i знаła konsekwencje nieterminowych wpłat.

Wyrokiem z dnia 25 lutego 2014 r., sygn. akt IV U 2062/13, Sąd Okręgowy w Rzeszowie Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżone decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J. nr 133 oraz nr 134 z dnia 3 lipca 2013 r. i ustalił, że R. S. i A. S. jako osoby (...) A. S. s.j. podlegają dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w dniach od 1 listopada 2012r. do 28 lutego 2013 r. oraz od 1 kwietnia 2013 r. do 31 maja 2013 r. oraz zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na rzecz wnioskodawców kwotę po 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd ustalił, że R. S. i A. S. prowadzą wspólnie działalność gospodarczą w formie spółki jawnej, pod nazwą (...) A. S. sp.j. z s. w D..

Opóźnienie w złożeniu deklaracji za listopad 2012 oraz podanie nieprawidłowych danych co do okresu zwolnienia chorobowego wynikało z wyjazdu służbowego A. S.. W dniu 17 grudnia 2012 r. wnioskodawca opłacił zaniżoną składkę za listopad 2012 r., a w dniu 18 grudnia 2012 r. złożył deklarację rozliczeniową.

Dalej Sąd ustalił, że w dniu 3 stycznia 2013 r. wnioskodawczyni złożyła wniosek o przywrócenie terminu do opłacenia składki na ubezpieczenie za miesiąc listopad 2012 r., uzasadniając go wyjazdem służbowym. Strony złożyły korektę za miesiąc listopad i opłaciły zaległą składkę. Pismem z dnia 22 stycznia 2013 r. ZUS Inspektorat w D. na podstawie art. 14 ust. 2 pkt. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych odmówił wyrażenia zgody na opłacenie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc listopad 2012 r. po terminie. Pismem z dnia 2 czerwca 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych poinformował wnioskodawczynię, że kolejna nieterminowość w opłacaniu składek spowoduje wydanie decyzji o wyłączeniu z dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego i stwierdził, że wnioskodawczyni nie podlega temu ubezpieczeniu w okresie od 1.11.2012 r. do 30.11.2012 r.

Dalej Sąd ustalił, że wnioskodawczyni miała już opóźnienia w opłacaniu składek, 1 – 2 dniowe za miesiące: styczeń i luty 2000, styczeń 2003, czerwiec 2005, sierpień 2010 oraz kwiecień 2011 r., ale otrzymała zgodę na opłacenie składek po terminie.

Przechodząc do oceny prawnej Sąd Okręgowy stwierdził, że w okolicznościach sprawy istniały przesłanki do wyrażenia zgody na przywrócenie terminu do opłacenia składek (art. 14 ust. 2 pkt. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych), z uwagi na niezwłoczne podjęcie przez wnioskodawców działań, zmierzających do konwalidacji zaistniałej sytuacji, czyli złożenie wniosku o przywrócenie terminu i opłacenie brakującej składki po powzięciu informacji o brakach. W ocenie Sądu wyjazd służbowy współnika, do którego kompetencji należała reprezentacja spółki i zajmowanie się jej stroną finansową stanowił uzasadniony przypadek, będący podstawą do przywrócenia terminu. Sąd przyjął, że

wnioskodawcy mogli działać w uzasadnionym przekonaniu, że ich ubezpieczenie nie ustało, skoro organ rentowy uprzednio wyrażał zgodę na późniejsze opłacenie składek.

W apelacji od powyższego wyroku organ rentowy domagał się jego zmiany i oddalenia odwołania, zarzucając naruszenie prawa materialnego, tj. art. 11 ust. 2, art. 14 ust. 1 i 2 pkt. 2 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, co doprowadziło do ustalenia, że wnioskodawcy A. i R. S. (...) Firmę Handlową (...) podlegają dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu w okresie od 1.11.2012 r. do 28.02.2013 r.

W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że ubezpieczenia dobrowolne ustają od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono w terminie składki, a zgodę na opłacenie składki po terminie organ rentowy może wydać na wniosek ubezpieczonego w uzasadnionych przypadkach.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego jest nieuzasadniona i podlega oddaleniu, ponieważ zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie jest trafny i nie narusza prawa.

Spór w sprawie dotyczył podlegania R. S. i A. S., jako osób prowadzących działalność gospodarczą, dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w okresach od 1.11.2012 r. do 28.02.2012 r. o od 1.04.2013 r., w których organ rentowy wyłączył wnioskodawców z tego ubezpieczenia wskutek nieterminowej opłaty składki na to ubezpieczenie.

Zgodnie z art. 14 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w uzasadnionych przypadkach Zakład, na wniosek ubezpieczonego, może wyrazić zgodę na opłacenie składki po terminie.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyposażony w kompetencję wyrażania zgody na opłacenie składki po terminie winien jest ujawnić jakimi przesłankami kierował się odmawiając jej, następnie Sąd rozpoznający kwestie podlegania ubezpieczeniu, czy odmowy przyznania świadczeń z tego ubezpieczenia poddaje ocenie te przesłanki.

Wnioskodawczynie złożyła taki wniosek dotyczący składki za miesiąc listopada 2012 r., a Sąd I instancji ocenił, iż wyjazd współnika, zajmującego się zagadnieniami finansowymi Spółki, w ramach dokonanego podziału obowiązków, wskazywany jako przyczyna opóźnienia w opłaceniu składek, a następnie niezwłoczne podjęcie czynności zmierzających do naprawienia zaistniałej sytuacji wyczerpuje pojęcie „uzasadnionego przypadku”. Sąd Apelacyjny podziela powyższe stanowisko, ponieważ zapis ustawy nie wymaga, aby okoliczności, na skutek których ubezpieczony nie dochował terminu, były szczególnego rodzaju, wyjątkowe, nadzwyczajne, nie wymaga również stwierdzenia braku winy po stronie ubezpieczonego. Przypadek uzasadniony, to taki, który obiektywnie usprawiedliwia i wyjaśnia, dlaczego składka nie została zapłacona w terminie, a więc przytacza takie okoliczności życiowe, które tłumaczą powstałe opóźnienie w opłaceniu składki terminowo i w prawidłowej wysokości.

Należy mieć na uwadze, że opóźnienie w opłaceniu składki było niewielkie, w przypadku R. S. składka za listopad 2012 r. została uiszczona w dniu 2.01.2013 r., równocześnie z wnioskiem o przywrócenie terminu, natomiast wnioskodawca A. S. uzupełnił opłaconą terminowo, ale w zaniżonej wysokości składkę za listopad 2012 r., 2 stycznia 2013 r.

Za nietrafne należy uznać stanowisko ZUS, uzasadniające odmowę wyrażenia zgody R. S. na opłacenie składki po terminie, tym, że wnioskodawczynie już wcześniej miała wyrażaną zgodę na opłacenie składki po terminie (za miesiące: styczeń i luty 2000, styczeń 2003, czerwiec 2005, sierpień 2010 oraz kwiecień 2011 r.) Odwoływanie się do tego, że wnioskodawczynie musiała być świadoma konsekwencji, wynikających z opłacenia składki po terminie lub w nieprawidłowej wysokości nie stanowi żadnego argumentu i nie może uzasadniać odmowy wyrażenia zgody na opłacenie składek za listopad 2012 r. po terminie. Konkludując, stwierdzić należy, że w odniesieniu do wnioskodawczynie zaistniał uzasadniony przypadek pozwalający na wyrażenie zgody na opłacenie składki na ubezpieczenie chorobowe za listopad 2012 r. po terminie.

W konsekwencji trafnie Sąd Okręgowy przyjął, że wnioskodawcy, jako osoby (...) A. S. s.j. podlegają dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w dniach od 1 listopada 2012 r. do 28 lutego 2013 r. oraz od 1 kwietnia 2013 r. do 31 maja 2013 r.

Mając na uwadze powyższe orzeczono, jak w sentencji na podstawie art. 385 kpc. O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono w punkcie II na podstawie art. 98 i art. 108 § 1 kpc, przy uwzględnieniu taryfowych stawek tego wynagrodzenia przewidzianych w § 12 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. jedn. Dz. U. 2013 nr 490).